

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Synodus Dioecesana Mediolanensis VIII. A Carolo Cardinale Tit. S. Praxedis
Archiepiscopo Habita Anno à Chr. Natiuit. M.D.LXXXI. Gregorio XIII.
Pontifice.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

SYNODVS DIOECESANA MEDIOLANENSIS VIII.

A Carolo Cardinale Tit. S. Praxedis Archiepiscopo
Habita

Anno à Chr. Natiuit. M. D. LXXXI.

GREGORIO XIII. PONTIFICE.

Hec synodus celebrior quidem fuit quam alia superiorum, non decretis eodendis, sed ijs exequendis, quae antea concilijs, vel provincialibus, vel dioecesanjs iam pridem constituta atque edita sunt. Quam ob causam scrutinijs clericalis, quod ex veteri instituto in proxima superiori synodo ad vsum reuocatum fuit, accuratior sanè ratio adhibita est. Nam cum dies synodalis certus scrutinijs de more constitutus est; tum scrutinijs diligentissimi modis introductus est, ad perquirendum de concionandi ratione, quam parochi adhiberent, de diuinis officijs, de ministerijs ecclesiasticis, atque de omni denique disciplina cleri. Et verò executio multis partibus quò diligentior esset, literæ synodales synodo dimissa ad populos ab Archiepiscopo diligenter scriptæ fuerunt, de ijs rebus quas exequi studiosè illi deberent. Ad ceteras actiones synodales accessit etiam celebritas translationis sanctorum Martyrum Martinij, & Leonis, & Beati confessoris Arsatij Episcopi: quæ frequentissimo synodali cleri conuentu, ac summa populi frequentia, solennijs pompa, ac religioso viarum apparatu acta est. Ac præterea ad synodi præparationem, literæ de oratione, & precatione præfectis monasteriorum regularium sermones vulgari scriptæ sunt in hanc sententiam.

Carolus S. R. E. Presb. Cardinalis tit. S. Praxedis, Archiepiscopus S. Mediolanen. Ecclesie.

Reuereudo Padre. Sempre sono à N.S. Dio accette l'orationi e priogli fatti con affetto di diuotione, e purità di cuore, & altre debite circostanze; ma quelle nondimeno che si fanno per publici bisogni spirituali, in vn corso di frequente clero e popolo, & in occasione massime de riforme, & istituti della disciplina ecclesiastica, sogliono inchinar tanto maggiormete la bontà sua diuina ad esaudirci, & mitigar la ira còtra di noi. Hauemo pensato adunque esser molto espediente, che in questa occasione della synodo ortaua, la quale di presente siamo con l'aiuto di Dio benedetto per celebrare, si facciano instanti, & diuote orationi.

E però desideriamo, che V.R. cò tutti li religiosi del suo monasterio, in qsti tre giorni della detta synodo aiuti questa nostra attione, cominciando dimane, & faccèdo calde orationi: nelle quali s'habbi particolar memoria di raccomanddar à Dio la Santità di N. S. Papa Gregorio XIII. la santa Chiesa, il Re Catolico nostro, & per il buon successo di questa synodo, & per la riforma del clero e popolo di questa Città e sua prouincia, & per la perseveranza nella pietà, & disciplina christiana, & finalmente per il nostro ministerio in questo gouerno spirituale, e tutti i cooperatori nostri in questa vigna del Signore; distribuendo in tal modo l'hore fra le

F persone

persone del suo Monasterio, che si faccia oratione continua, se sarà possibile, per questi tre giorni, aggiungendo anco nella Messa in specie la colletta per il synodo.

Sarà anco contenta V. R. questa sera al segno che si darà in Duomo, far sonare solennemente vn segno lungo di campane doppie, & anco dimane alle dieci hore con tutti li frati del Monasterio ritrouarsi in Duomo per la processione solenne, che si farà per dar principio al synodo. E la pace del Signor sia con voi. Dall' Arcieuescouato li xj. d'Aprile. M. D. LXXXI.

Literæ quoque eo de genere ad præfectas monialium in eandem sententiã scriptæ sunt.

Translationis porrò sanctorum, quos mox supra commemorauimus, celebritas solennis in singulis parochijs de more indicta fuit, ac denunciata his verbis.

Carolus S. R. E. Presbyter Card. tit. S. Prædixis, Archiep. S. Eccl. Mediolanensis.

Avxiante Dei misericordia die decimoquarto huius mensis Aprilis feria sexta, sanctorum martyrum, Marini, & Leonis, S. Arsatij Episcopi, & Confessoris, sacri cineres, & ossa in basilica S. Stephani Protomartyris intra la cellum S. Vincentij olim recondita, processione solenni, ritu celebri, frequentique vniuersi cleri, & urbani, & diocæsani conuentu synodali pie transferentur. Cuius translationis publicæ solennemque processione, & sanctam celebritatem vniuersis, & singulis sacerdotibus, clericisq; qui ad synodum hanc octaua conuenire debent, & omnibus præterea singulisq; regularium vrbis ordinibus, disciplinatorum, poenitentium, & aliorum pijs confratribus indicimus: ita vt constituta ea die, summo mane datis eo nomine campanarum signis, ornatiori sacra vestium apparatu, crucibus insignioribus, thuribus, acerris, candelis pretiosioribus, ad celebritatē hanc in eadem basilica S. Stephani collegiatim conueniant, eiusdemq; solennis pro-

cessionis munus piè, ritè, statisq; precibus, & luminibus obeant.

Clerus autem omnis secularis tam vrbanus quam diocæsanus Missæ solennibus in eadem basilica religiose intersit.

Hanc præterea solennitatem Magistratibus, Decurionibus, Doctorum, Procuratorum, Notariorumque collegijs, & vniuerso populo significamus.

Stata igitur die, hora constituta, pietatis omnium est, dum præsertim processio agitur, ab alia omni actione, negotiatione, ac opere abstinere, frequentes ad celebritatem conuenire.

Omnes verò quicumque sint, collegiatim, aut sigillatim, ordine tamen bini, vt processione ritus est, sancti parochialis patroni vexillo per parochias distincti, & mulieres etiam binæ deinceps eadem distinctione, sicq; omnes ad celebritatis huius contemplationem ex ecclesiæ instituto erecti, processione prosecuantur accensis luminibus, pia prece, religiosaq; veneratione vt quorum sacras reliquias debito cultu veneramur in terris, eorum meritis intercedentibus gloriam consequamur sempiternam in caelis.

Hanc verò translationis celebritatē, cras die Dominico Parochi singulis vrbibus in Missa parochiali de more, & ad præscriptum provincialis Concilij quatuor populis enuncient. Dat. Mediolani, ex aedibus nostris Archiepiscopalis, die octauo Aprilis. 1581.

In solenni autem processione translationis clerus vniuersus cantu solenni adhibuit hanc precatorem.

Hymni, Antiphonæ, & Psalmi in solenni processione translationis SS. Martyrum Marini, & Leonis, & S. Arsatij episc. & conf.

Hym. **A** Eterna Christi munera.
Aña. **S**ub umbra Domini requiescant iusti, & sicut vitis florebit memoria eorum.

Aña. Gaudete sancti ante conspectum agni, paratum est vobis regnum ab origine mundi.

Deus

Deus noster refugium, & virtus.
Pfal. 41.

Añã. Preciosa in conspectu Domini
mors sanctorum eius.

Credidi propter qđ locutus sum.
Pfal. 115.

Añã. Sancti tui florebut sicut lilia: &
sicut odor libani erunt ante te.

Domine quis habitabit in taber-
naculo tuo. Psal. 14.

Añã. Iusti, & sancti in Domino gaudente.
Beati omnes, qui timent. Ps. 127.

Añã. Gaudente gaudio magno martyres
Christi: gaudente, & exultate, quia
merces vestra magna est in Cælis.

Antiphonæ.

De S. Arsatio Pont. & Confessore.

STatuit illi Dominus testamen-
tum sempiternum: & dedit illi
sacerdotium magnum.

Sacerdotes domini benedicite do-
mino: serui domini hymnum dicit
Deo nostro.

Confessor sancte, sacerdos magne,
B. Arsati intercede pro nobis.

IN hac synodo, vt in cæteris, de pro-
fessione fidei, de examinadoribus, de iudicibus, de testibus synodalibus, de pun-
tatoribus, cæterisque actum, & ge-
stum est.

Quo in genere toto decreta illa trala-
titia promulgata sunt, quæ scilicet de
vna in aliam synodum perpetuò tran-
sferre consueuimus ad huiusmodi vsum.
Sed cleri nominatio diligentius facta
est, quam alio tempore: itidemq; scruti-
nii ratio accuratius inita.

Decretum.

De nominatione cleri, & scruti-
nio, & cathedratico.

EDICIMVS vocationem cleri,
& synodale scrutinium ad præscriptum
decreti in hesterna sessione promulgati.
Vocati igitur vniuersè, certo ecclesiæ
titulo, bini, & ordine ad Illustrissimum
Archiepiscopum accedant, & reueren-
tiam exhibeant.

Inde ordine etiam ad præfectos scruti-
nii se conferant.

parochi præterea ad Oeconomum: cui
cathedraticum ex instituto soluant.

Decretum.

Penitentia clericis impositæ synodali
tempore cauponas frequen-
tantibus.

ÆQUISSIMVM est, ecclesiasti-
cos homines, qui contra clericalis, & sy-
nodalis disciplinae leges, concilij, &
prouincialibus, & diæcesanis sancitas,
de suggestuq; in hesterna sessione pro-
mulgatas, ac in tabella intra septum ses-
sionis synodalis propositas aliquid cõ-
mittunt, subiaccere canonicæ discipli-
næ, & correctioni.

Mandamus igitur hos N. N. qui hoc sy-
nodali tempore ad cauponas diuerte-
runt (id quod & decreto prouinciali, &
disciplinae synodalis sanctione vetitum
est) superpelliceo exutos, ad altare ma-
ius genibus flexis psalmos septem pœni-
tentiales dicere; & cras, feria sexta ieiū-
nare pane, & aqua; & quidquid pecuniæ
in dimenso cibo crastinae feriae erogatu-
ri erant, id in elemosinam Christi pau-
peribus conferre.

De indictione Synodi IX. futurae.

SYNODVM nonam diæcesanã,
quam ex sacri Tridentini Concilij de-
creto anno sequenti M. D. LXXXII.
iuuante Christo Domino, celebraturi
sumus; cum statuta ea die, quam in decre-
to nostro diæcesano præscripsimus, ha-
bere non possimus ob concilij prouin-
cialis sexti celebritatem, quod per nos
indictum, in idem ferè tempus cadit;
eam indicimus futuram esse die sexto
Iunii eiusdem anni.

Processione solenni acta, acclamatio-
nibus de more factis, osculo pacis inter
se dato, & cæteris ex pontificali libro
rite confectis, synodus ita dimissa est.

AUCTORE Deo absoluta syno-
dò, omnes & singulos, qui ad hanc syno-
dum nostram octauam conuenerunt, di-
mittimus in pace ad suas sacerdotales
clericalesve stationes.

Qui verò in hesterna sessione congrega-
tioni oblatorum se adscribi petierunt,
nobisve se obtulerunt, aut se offerre pro-

F 2 posue-

postierunt; cras ad nos in ædes Archiepiscopales veniant, vt cum eis deliberemus.

Vicarijs item foraneis cras etiam audientiam totius diei indicimus, & ijs quoque qui aliquid habent, quod nobiscum, aut ministris nostris agant.

Illis quoque quibus à Vistoribus preceptisve scrutinijs iussum est ad nos venire.

Dimissa ritè synodo, literæ synodales ab Archiepiscopo decretæ sunt: quarum vnæ editæ fuerunt hoc exemplo.

Carolus Cardinalis Archiepiscopus

PAstoralis officij nostri ratio illud à nobis deposcit, vt in synodo diocæsana, quam ex decreto Tridentino quotannis celebramus, non solum cleri, & populi disciplinam quasi è specula quadam Archiepiscopali assidue contèplemur, & cognoscamus; sed etiam in eam curam toto animo studioque omni incumbamus, vt decreta prouincialia, & diocæsana eo de genere confecta in executionis vsum inducantur. Quare non sine maxima animi molestia intelleximus, quod nobis in hac synodo allatum est; in Vicariatus tui cura, populum dies festos, qui ex ritu, & instituto huius ecclesiæ Mediolanensis obseruari debent, vt in proxima synodo quinta decreto in tabula exarato declarauimus & promulgauimus, minimè obseruare; neque adeo interdum ab operibus seruilibus, alijsque eiusmodi rebus, que decretis, & edictis nostris prohibentur abstinere; & clerum præterea sacrorum eorum dierum officium solenne ex decretis nostris, & Calendario anniuersario non celebrare; & verò in vestitu, atque in chori disciplina ad præscriptum decretorum prouincialium se non gerere. Itaque his nostris literis synodalibus tibi præscribimus, & iubemus, illud omni opera, cura, studio prouideas, & perficias; vt populus securi in tabella præscriptum est, eos dies festos colat atque obseruet; & clerus offi-

cium solenne ex Calendarij ritu de ijs celebret; & que de vestitu ratione, chori que disciplina decretis prouincialibus sancita sunt, pie inuolateque præstet.

In eam sane rem omni sollicitudine atque officio incumbes: nam præterquam quòd si te negligentem præberis; eo nomine tãquam negligens seruus à Deo iusto iudice iudicaberis; nobis etiam palam in synodo proximè futura rationes redditurus. Eamque ob causam à cancellario nostro hanc culpam notari iussimus, vt quam diligentiam, & sollicitudinem ad eam corrigendam ipse contuleris, suo tempore perspici queat. Christus Iesus te diuinæ gratiæ, sanctæque charitatis cumulo augeat.

Synodus Diocæsana Med. ix. & x. Quas Carolus Cardinalis tit. S. Praxedis Archiepiscopus habuit Annis à Christi Natiuit. M. D. LXXXII. & M. D. LXXXIII.

Gregorio XIII. Pontifice.

IN his duabus synodis nullum omnino decretum (preter generalia, de quibus in superioribus) conditum est. Verum in eo potissimum studium omniposuit Illustriss. Card. & Archiepiscopus, vt superioribus statuta, ac decreta temporibus, in vsum quam maximè fieri posset inducerentur. Quamobrè processione de more facta, ijsque lectis, & promulgatis tum Tridentini, tum etiã prouincialium Concil. decretis, quæ in vnaquaque diocæsana synodo de suggesto recitari solitum est; primum nominatio cleri, deinde verò scrutinijs à præfectis regionum inceptum, & absolutum est. In synodo autem decima sollemnis præterea Concilij prouinc. vj. quod illo ipso anno editum fuerat, promulgatio ad præscriptum sacrorum canonum, & Conc. prou. xv. facta est.

L A V S D E O.

SYNO.